

From Beit Ha-Mikdash to Mikdash Me'at: How Do We Treat Shul?

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA](#)

Rabbi Judah Kerbel
Queens Jewish Center
י"ג אב תשע"ט / August 14, 2019

I. The Source for Comparing Beit Ha-Mikdash and Beit Ha-Keneset

1. שמות פרק כה פסוק ח

וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכָם :

רש"י - ועשו לי מקדש - ועשו לשמי בית קדושה :

1. Exodus 25:8

And let them make Me a sanctuary that I may dwell among them.

Rashi - Make for my name a house of holiness.

2. יחזקאל פרק יא פסוק טז

לְכֵן אֶמַר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְקֹנֶךָ כִּי הִרְחַקְתִּים בְּגוֹיִם וְכִי הִפְצִיתִים בְּאַרְצוֹת וְאֵהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מֵעַט בְּאַרְצוֹת אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁם :

רש"י - למקדש מעט - לבתי כנישתא דאינון יתבין תניין לבית מקדשא :

מצודת דוד - ר"ל אשרה שכינתי בבתי הכנסיות שלהם ועם כי רחקו מן מקדשי שהוא המקדש הגדול אשר בירושלים יהיה להם במקומו מקדש מעט :

2. Ezekiel 11:16

Say then: Thus said the Lord GOD: I have indeed removed them far among the nations and have scattered them among the countries, and **I have become to them a little sanctuary in the countries whither they have gone.**

Rashi – “little sanctuary” – synagogues that they dwell in are compared to the Beit Ha-Mikdash.

Metzudat David – meaning I will rest my presence in their synagogues, and when My sanctuary in Jerusalem, the bigger sanctuary, is too far away, they will have a diminished sanctuary.

3. אור החיים שמות פרק כה פסוק ח

ונראה כי אמרו ועשו לי מקדש היא מצות עשה כוללת כל הזמנים בין במדבר בין בכניסתן לארץ בכל זמן שיהיו ישראל שם לדורות, וצריכין היו ישראל לעשות כן אפילו בגלות...

3. Or Ha-Chayim (Chaim Ibn Attar, 18th century) Shemot 25:8

And it seems to me that when the Torah says “and you shall make for me a sanctuary” this is a positive mitzvah that applies at all times, whether in the desert, entering the Land of Israel, **and they even need to do so in exile...**

4. Encyclopedia Judaica, “Synagogue,” 1st Edition

It is to the period of the Babylonian Exile that one must look for the origin of the synagogue. Not only has it been assumed that the Exiles, deprived of the Temple, in a strange land, feeling the need for consolation in their distress, would meet from time to time, probably on Sabbaths, and read the Scriptures, but it is in Ezekiel, the prophet of that Exile, that one finds the first probable references to it... And although, as will be seen, there was an organic relation between Temple and synagogue during the period of the Second Temple, from the moment the Temple was destroyed and in the Diaspora before then, the phrase “little sanctuary” faithfully indicates the role of the synagogue in the thoughts and lives of the people...

Although there is no mention of the synagogue in Ezra and Nehemiah and the post-Exilic prophets, it can be assumed that the returned Exiles brought with them the rudiments of that institution to which they had given birth during their exile...

It is in the first century C.E., however, that the synagogue suddenly emerges as a well established and ancient institution, the very center of the social and religious life of the people, unrivaled in the Diaspora, and harmoniously cooperating with the Temple in Eretz Israel...

With the destruction of the Temple, however, and the consequent automatic cessation of the sacrificial service, the synagogue remained without a rival as the focus and center of Jewish religious life. *Many of the customs and rituals of the Temple were deliberately and consciously transferred to the synagogue, and on the other hand, some of these rituals were forbidden just for the reason that they belonged to the Temple and the Temple only.*

5. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף כט עמוד א
ואהי להם למקדש מעט, אמר רבי יצחק: אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל.

5. Talmud Megillah 29a

"Yet I have been to them as a little sanctuary in the countries where they have come." Rabbi Yitzhak said: This is referring to the synagogues and study halls in Babylonia.

6. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף כח עמוד ב
אמר רבי אסי: בתי כנסיות שבבבל על תנאי הן עשויות, ואף על פי כן אין נוהגין בהן קלות ראש.

6. Talmud Megillah 28b

Rav Asi said: Synagogues in Babylonia are built from the outset with a stipulation that they not have the full sanctity of a synagogue, in order that it be permitted to use them for the community's general needs. But nevertheless, one should not act inside them with frivolity.

7. משנה מסכת ברכות פרק ט משנה ה
לא יקל אדם את ראשו כנגד שער המזרח שהוא מכוון כנגד בית קדשי הקדשים לא יכנס להר הבית במקלו ובמנעלו ובפונדתו ובאבק שעל רגליו ולא יעשנו קפנדריא ורקיקה מקל וחומר.

7. Mishnah Berachot 9:5

One should not act frivolously near the Eastern Gate, because it is in a direct line with the Holy of Holies. One should not enter the Temple Mount with a staff, or with shoes on, or with a wallet, or with dusty feet; nor should one make it a short cut, all the more spitting [is forbidden].

8. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סב עמוד ב
ורקיקה מקל וחומר. אמר רב ביבי אמר רבי יהושע בן לוי: כל הרוקק בהר הבית בזמן הזה - כאילו רוקק בבת עינו, שנאמר והיו עיני ולבי שם כל הימים. אמר רבא: רקיקה בבית הכנסת - שריא, מידי דהוה אמנעל. מה מנעל, בהר הבית - אסור, בבית הכנסת - מותר, אף רקיקה - בהר הבית הוא דאסור, בבית הכנסת שרי. אמר ליה רב פפא לרבא, ואמרי לה רבינא לרבא, ואמרי לה רב אדא בר מתנא לרבא: אדיליף ממנעל, נילף מקפנדריא! - ... אלא אמר רבא: כי ביתו. מה ביתו, אקפנדריא - קפיד אינש, ארקיקה ומנעל - לא קפיד אינש, אף בית הכנסת: קפנדריא הוא דאסור, רקיקה ומנעל - שרי.

8. Talmud Berachot 62b

Rav Beivai said that Rabbi Yehoshua ben Levi said: Anyone who spits on the Temple Mount, even today, it is as if he spit in the pupil of God's eye, as it is stated: "And My eyes and My heart shall be there perpetually." Rava said: Spitting in a synagogue is permitted, just as in the case of shoes. Just as wearing shoes is prohibited on the Temple Mount but permitted in a synagogue, so, too, spitting is prohibited on the Temple Mount but permitted in a synagogue. Rav Pappa said to Rava, and some say Ravina to Rava, and some say Rav ada bar Matna to Rava: Instead of deriving this from the case of wearing a shoe, derive it from the case of a shortcut... Rather, Rava said a different reason: The synagogue is like one's house. Just as one objects to a person using his house as a shortcut, but does not mind spitting and wearing shoes therein, so too in the case of a synagogue, a shortcut is prohibited while spitting and wearing shoes are permitted.

II. Beit Ha-Mikdash and Beit Ha-Keneset: Similar but Different

9. תוספות מסכת מגילה דף כח עמוד ב
ודווקא לאותן שבבבל מהני התנאי שהרי לעת בא גואל במהרה בימינו תפקע קדושתן אבל לאותן שבארץ ישראל לא מהני תנאי שהרי קדושתן לעולם קיימת

9. Tosafot Megillah 28b

Specifically those in Babylonia can be used under a stipulation, as when Mashiach comes they will lose their sanctity, but those in Israel will have eternal sanctity, so a stipulation won't work.

10. הר"ן על הרי"ף מסכת מגילה דף ח עמוד א

הקשה הרמב"ן ז"ל ... ועוד הקשה כיון דשמעתין מוכחא דבהכ"נ יש בו קדושה דהא אמרינן אוגורא ומשכונא אסור מ"ט בקדושתיה קאי ואמרינן נמי במאי תפקע קדושתיה היאך נמכר והא דבר שראוי לגופו במוקדשין אינו נפדה... ותירץ ז"ל דבהכ"נ עשו אותו כתשמישי מצוה כסוכה ולולב שזרקין לאחר מצותן ובזמן מצוה יש בהן קדושה של כבוד... ולפיכך בהכ"נ כל זמן שבני העיר רוצין בו נוהגין בו קדושה אפילו בחורבנו שהרי עדיין לא עבר זמן מצותו וראוי לחזור ולבנותו הלכך כשמכרוהו ז' טובי העיר שלא במעמד אנשי העיר אין בני העיר רוצין מן הסתם שתכחש מצותם לגמרי אלא שתחול קדושת בהכ"נ על הדמים אבל כשנמלכו בני העיר למכרו לשתות בו אפילו שר שרי לפי שעבר זמן מצותו ונפקעה קדושתו ממנו כסוכה ולולב לאחר זמן... ואין דבריו ברורים אצלי דאי משום בזוי מצוה אתיין עלה וכדאמרינן (שבת דף כב א) אבוהון דכולהון דם בדמים שלא היו מצוה מעולם מאי בזוי מצוה איכא... לפיכך נ"ל דבהכ"נ ודכוותיה כיון שעיקרו עשוי לומר בו דבר שבקדושה הטילו בו חכמים קדושה מדבריהם

10. Ran (Rabbeinu Nissim of Gerona) Megillah 8a

Ramban objected, since it is proven that a synagogue has sanctity, how can its sanctity be removed? How can it be sold? It cannot be redeemed! And his resolution is **that a synagogue is like a "tashmish mitzvah" like a sukkah or lulav that can be disposed of after the mitzvah, but while they are being used, they have the status of sanctity that requires honor.** Therefore, a synagogue, at any point during which the residents of a city wish to use it, we treat it with sanctity even if it is destroyed, since it could be rebuilt; therefore, when it is sold by the leaders without the residents, the residents don't necessarily want the mitzvah to be completely removed rather they just desire the sanctity of the synagogue to take hold on the money. But when the residents all agree to sell it, the synagogue loses its sanctity like a *sukkah* and *lulav* after the time of their mitzvah has elapsed. And his ideas are not clear to me because if the issue is the disgrace of a mitzvah, which is why a *lulav* and *sukkah* are not disposed of, how does this compare? Since the money never was associated with a mitzvah, what disgrace is there?

Therefore, it seems to me that a synagogue is used to recite matters of sanctity (davar she-bikdusha), the Sages enacted sanctity on the synagogue.

11. רשימות שיעורים (רי"ד סולובייצ'יק) מסכת ברכות דף סב עמוד ב

ובביאור ההבדל שבין בית המקדש לבין בית הכנסת נ"ל שבבית המקדש החיוב הוא מדין יראה, וכדכתיב "וממקדשי תיראו", ואילו בבית הכנסת החיוב הוא מדין כבוד ולא מדין יראה. ומכיון שהחיוב בבית הכנסת הוא רק חיוב כבוד, ושיעור הכבוד הוא "כביתו", ולכן מותר להכנס לבית הכנסת במנעליו כמו בביתו, ומאידך בהר הבית אסור לו לנעול מנעלים משום חובת יראת המקום... אדם הנכנס לבית המקדש שהוא בית ה' נמצא "לפני ה'", והיותו "לפני ה'" מחייבתו ביראת המקום. ואילו בבית הכנסת שאיננו בית ה' אלא בית גדול לא שריא בו שכונה כבמקדש ובכך הנכנס לבית הכנסת אינו "לפני ה'" כבמקדש ומשום הכי אינו חייב ביראת המקום אלא בכבוד בעלמא כמו בביתו

11. Reshimot Shiurim, R. Joseph Soloveitchik, Berachot 62b

In clarifying the difference between the Beit Mikdash and the synagogue, it seems to me that in the Beit Ha-Mikdash the obligation is related to **awe**, but for a synagogue the obligation is related to **respect**, not awe. Since the obligation in the synagogue is only a matter of respect, the barometer is that of one's own home, so therefore one can enter a synagogue with his shoes like in his home, but on Har Ha-Bayit it is forbidden since it generates greater awe. In the Beit Ha-Mikdash, one is in Hashem's home, before Hashem, but in a synagogue, it is not Hashem's home rather a big home, but the divine presence is not there, so one treats it like his own home.

III. The Strong Correlation between Beit Ha-Mikdash and Beit Ha-Kenesset

12. מנין המצוות לרמב"ם סה

שלא לאבד בית המקדש או בתי כנסיות ובתי מדרשות... שני אבד תאבדון וכו'... לא תעשון כן לה' אלקיכם.

12. Rambam Enumeration of the Mitzvot

65. Not to destroy the Beit Ha-Mikdash or synagogues and study halls...

13. ספר יראים סימן קד [דפוס ישן – שפן.]

וכשם שאסור ליהנות מן ההקדש כך אסור ליהנות מבתי כנסיות ובתי מדרשות שנתייחדו לתפלה לדרשה שגם זה

13. Sefer Yere'im (R. Eliezer of Metz), #104

Just as it is forbidden to derive benefit from *hekdes*, it is also forbidden to derive benefit from synagogues and study halls that were designated for prayer and study.

14. רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ז

הלכה א: מצות עשה **ליראה מן המקדש** שנאמר ומקדשי תיראו, ולא מן המקדש אתה ירא אלא ממי שצוה על יראתו. הלכה ז: **אף על פי שהמקדש היום חרב בעוונותינו חייב אדם במוראו כמו שהיה נוהג בו בבניינו**, לא יכנס אלא למקום שמותר להכנס לשם ולא ישב בעזרה **ולא יקל ראשו** כנגד שער המזרח שנאמר את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו, מה שמירת שבת לעולם אף מורא מקדש לעולם שאע"פ שחרב בקדושתו עומד.

14. Rambam Hilchot Beit Ha-Bechira 7:1, 7

It is a mitzvah to have **reverence for the Mikdash**, as it is said "and you shall revere my Sanctuary," but one isn't to fear the Mikdash itself, rather the one who commanded its reverence.

Even though the Mikdash is destroyed, a person still needs to revere it like one would his own building. One should only enter through its proper entrance, not sit in the *azarah*, should not be frivolous in front of its eastern gate because the verse says "keep my Sabbaths and revere my Sanctuary" – just like the Sabbath applies at all times, so too reverence for the Mikdash applies at all times; even though it is destroyed, it remains in its sanctity.

15. רשימות שיעורים (רי"ד סולובייצ'יק) מסכת ברכות דף סב עמוד ב

מבואר שהרמב"ן והר"ן נחלקו ביסוד דין קדושת בית הכנסת, דאליבא דהרמב"ן קדושת בית הכנסת חלה מדין חפצא של מצוה, דאיתקצאי הוא למצותו כמו חפצא של מצוה דעלמא דהוקצה למצותו, ומשוי"ה אסור לבזותו. ואילו אליבא דהר"ן בית הכנסת קדוש בקדושה מדרבנן, ולכאורה ר"ל קדושה מעין קדושת בית המקדש.... וס"ל להרמב"ם שיש חלות קדושה מדאורייתא בבית הכנסת, והרמב"ם מחמיר יותר מהר"ן הסובר שקדושת בית הכנסת היא רק חלות דין קדושה מדרבנן, ומחמיר יותר מהרמב"ן הסובר שאין בבית הכנסת קדושה כלל אלא חלות שם הקצאה למצוה. ואילו הרמב"ם ס"ל שיש בבית הכנסת חלות קדושה מדאורייתא.

15. Reshimot Shiurim, R. Soloveitchik, 62b

Ramban and Ran disagree regarding the fundamental sanctity of the synagogue, as according to Ramban, the sanctity emanates from the actual object which is stipulated for the mitzvah, which is why one may not disgrace it, but according to Ran, the sanctity is rabbinic that parallels that of the Beit Mikdash... But Rambam holds that there is a biblical sanctity in the synagogue, so he is much more stringent than the Ran, who thinks it is a rabbinic application, and even more than Ramban who doesn't think the synagogue has any sanctity at all, rather is stipulated for the purpose of a mitzvah.

16. שולחן ערוך אורח חיים הלכות בית הכנסת סימן קנא סעיף א

בתי כנסיות ובתי מדרשות, **אין נוהגין בהם קלות ראש** כגון: שחוק והתול ושיחה בטילה, ואין אוכלים ושותים בהם ולא מתקשטין בהם ולא מטיילין בהם ולא נכנסים בהם בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים, ות"ח ותלמידיהם מותרים לאכול ולשתות בהם, מדוחק, וי"א דבבה"מ אפי' שלא מדוחק שרי (ר"ן פ' בני העיר). ואין מחשבים בהם חשבונות, אא"כ הם של מצות, כגון: קופה של צדקה ופדיון שבויים, ואין מספידים בהם אא"כ יהיה ההספד לאחד מגדולי העיר, שכל בני העיר מתקבצים ובאים להספידו

16. Shulchan Aruch Orach Chayim 151:1

One may not act frivolously in a synagogue or study hall, such as laughter, jest, and idle chatter, and we do not eat and drink in them and do not adorn ourselves and do not stroll in them; and we do not enter them when it is hot or when it is raining for the express purpose of shelter; but Torah scholars and their students may eat and drink in them if necessary, and some say it is even permissible when it is not necessary. And we do not do calculations unless it is for the purpose of a mitzvah, such as tzedakah and redeeming the captive...

17. משנה ברורה סימן קנ"א ס"ק א

קלות ראש - כי הם נקראים **מקדש מעט** כמו דכתיב ואהי להם למקדש מעט. ובמקדש כתיב ואת מקדשי תיראו שיהא מוראו של השוכן בה עליו.

17. Mishnah Berurah 151:1

Because they are **mikdash me'at**, and like the Beit Mikdash we are commanded to revere it.

IV. Practical Applications

18. שו"ת הרשב"ש סימן רפה

שאלת. קהל שרצו להסכים שלא יכנס אדם לבית הכנסת במנעלים מחמת חרפת שמחרפים אותם הישמעאלים, ועוד שבעיר ההיא בעצמה יש בית הכנסת אחר ואין נכנסים בו במנעלים, וקמו קצת יחידים וערערו בדבר ואמרו שהרמב"ם ז"ל הוא מתיר ליכנס לבית הכנסת במנעלים, ורציתם לעמוד על דעתי בזה. תשובה. דבר ידוע הוא שבית הכנסת ראוי לפארו ולרוממו ולכבדו, ולהרחיק ממנו כל מיני בזיון. אמנם הכבוד הוא כל דבר אשר הוא נחשב אצל בני אדם כבוד... והכבוד והבזיון האמתי הוא כפי מחשבת בני אדם וכפי המקומות, כי הכבוד והבזיון האמתי הוא כבוד הנפש ובזיון הנפש... **ולפיכך דברים שאנו חושבים אותם גנאי ובזיון לאדם לא נעשם לפני הקדוש ברוך הוא ולא במקומות המקודשים**... והנה בארצות הנוצרים שאין אצלם בזיון כשנכנס אדם ואפילו לפני מלכם במנעל, אם נכנס כן בבית הכנסת שבעירם אינו בזיון. ובארצות אלו שהוא בזיון ליכנס לפני גדוליהם וכ"ש לפני מלכם במנעל, אסור ליכנס בעירם לבית הכנסת במנעל משום ק"ו ומה לפני מלך בשר ודם אין עושין כן לפני ממ"ה הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה.

18. Rashbash (Rabbi Shlomo b. Shimon Duran, 15th century) #285

A community that wants to enact a rule that one may not enter the synagogue with shoes because that is the communal custom (both among Muslims and Jews), but some disagree.

Answer: a synagogue should be revered and exalted, one should be distant from anything disgraceful.

However, honor is subjective; honor and disgrace are based on what a person feels.

And therefore, that which we feel is disgraceful should not be done before God or in holy spaces. In Christian lands, where it is not disgraceful to walk into a building with shoes, it is not disgraceful to walk into synagogue with shoes. But in our lands, where it is disgraceful, it is forbidden to wear shoes in the synagogue.

19. שער הציון סימן קנא

ויש לעיין לאותם האנשים העשירים דמקפידים בביתם על הרקיקה, אם כן גם בבית הכנסת ובית המדרש יהיה אסור להם לרוק:

19. Sha'ar HaTziyun 151: those wealthy individuals who are particular about people spitting in their homes, they should not do so in the synagogue or in the study hall.

20. ארץ הצבי סימן יב

ומהאי טעמא העיר רבנו, שליט"א [זצ"ל] שבימות הגשמים והשלגים, שהולכים ברחובות העיר בגאלאשע"ן ובראבר"ס (Golashes and rubbers) ע"י המנעלים, שאסור ליכנס לבית הכנסת בעוד הגאלאשע"ן על מנעליו, דסתם בני אדם מקפידים על כך, שלא ליכנס לביתם עם בגלאשע"ן, ודין כבוד בית הכנסת תלוי במה שסתם בני אדם רגילים עליו בתוך ביתם... וראוי לעורר ע"ז ברבים כי אין העולם רגילים לזהר בזה.

20. Eretz Ha-Tzvi (R. Hershel Schachter) #12

The Rav zt"l said that in the winter, when people walk in boots, it is forbidden to walk into shul with the golashes on as most people would not enter their homes that way, and the honor of the synagogue is based on that which people regularly do. And this should be publicized.

21. תוספתא מסכת מגילה (ליברמן) פרק ג הלכה כב

אין פותחין פתחי בתי כנסיות (לא) [אלא] למזרח שכן מצינו בהיכל שהיה פתוח למזרח...

21. Tosefta Megillah 3:22

The entrances should open to the east, as this is how it was in the Heichal.

22. שולחן ערוך אורח חיים הלכות בית הכנסת סימן קנ סעיף ה
אין פותחין פתח בהכ"נ אלא כנגד הצד שמתפללין בו באותה העיר, שאם מתפללין למערב יפתחוהו למזרח, כדי שישתחוו מן הפתח נגד הארון שהוא ברוח שמתפללין נגדו. הגה: ועושין בימה באמצע ב"ה, שיעמוד עליה הקורא בתורה וישמעו כולם. וכשמתפלל הש"צ, פניו כלפי הקדש.

22. Shulchan Aruch Orach Chayim 150:5

The entrance of the synagogue should be opposite the side to which people pray, so if they pray to the west, the entrance should be at the east so that they will bow from the entrance towards the Ark, the direction which people face when they pray. **Rama: And the Bimah where the Torah reader stands should be in the middle so that everyone can hear.**

23. שו"ת חתם סופר חלק א (אורח חיים) סימן כח

ומסברא אומר כיון שאנו מחזיקים הבימה שבה קורין פ' הקרבנות כמו מזבח שמפני כן מסבבים הבימה בחג הסוכות כמו שסבבו המזבח, ואותו המזבח שעמד בהיכל לפני ארון הקודש שהוא מזבח מקטור קטרת היה עומד באמצע הבית מכוון בין מנורה לשולחן וכפירש"י בפ' תרומה [כ"ו - ל"ה] וכמבואר בש"ס [יומא ל"ג ע"ב] ורמב"ם [ה' בית הבחירה פ"א ה"ז], ויען הבימה שלנו עומדת בפנים כמזבח הפנימי ע"כ ראוי להעמידו באמצע בהכ"נ לדמותו לבהמ"ק בכל האפשרי ואין לשנות במקדש מעט שלנו:

23. Chasam Sofer (R. Moses Sofer) 1:28

Since the *bimah* from which we read about the sacrifices from is **like the altar, as we encircle it during Sukkot like the encircled the altar**, and the altar that stood in the Heichal before the *aron kodesh* was in the middle facing the *menorah* and *shulchan*, **since our bimah is like the altar it should be in the middle to mimic the Beit Ha-Mikdash to whatever extent possible and one should not veer in our "mikdash me'at."**

24. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ב סימן מא

ובחת"ס או"ח סימן כ"ח איתא עוד טעם מסברתו דהבימה הוא כמו מזבח הפנימי, ותמוה מש"כ למזבח הפנימי ... אבל עכ"פ לטעמו וכן איתא גם במשיב דבר שהוא דמי למזבח יש נמי לעשות באמצע שכן היה מזבח הזהב בפנים ומזבח העולה בעזרה. אבל מכיון שהוא רק מסביר בלא מקור נראה שמטעם זה אין להחמיר שיהיה מצומצם באמצע וסגי שיהיה לכה"פ משוך ממקום גבוה שנעשה לאה"ק מקום שיוכלו להקיף בריוח בלא דחק כי טעם הקפה יותר טעם ממה שקורין עליו באיזה שבתות דיני הקרבנות. אבל לקרב סמוך ממש למקום של הארון הקודש הוא אסור להחת"ס אף בביהכ"נ קטן. ואם הוא ביהכ"נ גדול שא"א לשמוע קה"ת כל אחד כשיושב במקומו מוכרחין לעשות באמצע שהוא במקום שיכולים לשמוע.

24. Igros Moshe Orach Chayim 2:41

The Chasam Sofer said his own reason that the *bimah* should be in the middle like the inner altar, but this is perplexing... but since he only said this according to his own logic without a source, it seems like for this reason alone one should not be stringent that it fit into the middle and it is sufficient that it be separate enough from the stage where the *aron kodesh* is so that it can be encircled with enough space, as that is more important than the reason of reading of sacrifices from the middle. But one should not have the *bimah* attached to the stage. And if the shul is big, the *bimah* should be in the middle so that all can hear.

25. ראבי"ה תשובות וביאורי סוגיות סימן אלף קנה ד"ה תניא אידך [בענין ברכת כהנים]

שבמקדש מברך בשם המפורש ובמדינה בכינוי, ובסיפרי (שם) מסיים מכאן אמרו שם המפורש אסור לומר בגבולין. ויש שלוחי ציבור המזכירין שם המפורש בלחש עם כשהכהנים מזכירין אותו בכינוי ואומר[ים] דאינו אסור בגבולין אלא לאומרו בקול רם...

25. Ra'avyiah (R. Eliezer b. Yoel Ha-Levi, 12-13th century Germany)

In the Mikdash they would do Birkat Kohanim with the full divine name and outside it is not said with that name. But there are some Shlichei Tzibbur who say the full divine name quietly while the Kohanim are saying it otherwise, and they say that it is only forbidden outside of Jerusalem when it's done aloud.

26. מרדכי מסכת ברכות פרק מי שמתו [המתחיל ברמז נה] אלפסי וכן נדה אם באה להתפלל כו' מיהא מתני' שמעינן כו' וכן פר"ח וכתב ראבי"ה והנשים נהגו סלסול ופרישות בעצמן שאין נכנסות לבית הכנסת ואף כשמתפללות אין עומדות בפני חברותיהן וכשר המנהג:

26. Mordechai b. Hillel (13th Century Ashkenaz), Berachot 55

Women have a practice to not enter the synagogue or even to pray near others while they are in *niddah* and this is a proper practice.

27. Machzor Vitry סימן תצח

ויש נשים שמונעות מליכנס לבית הכנסת בימי נידותם. ואינם צריכות לעשות כן. דמה טעם הם עושות. אם מפני שסבורות הן שביטול הכנסת יהי כמקדש. אפי' לאחר טבילה למה נכנסות בו. והלא מחוסר כיפורים שטבל והעריב שמשו אם נכנס בו בכרת. וא"כ אל תכנסו בו לעולם עד שתביאו קרבן לעתיד לבא. ואם אינו כמקדש. תכנסו ותכנסו. ועוד שהרי כולנו בעלי קירים וטמאי נפש ושרץ ונכנסין אנו בבית הכנסת. הא למדת שאינו כמקדש. ויכולות הן ליכנס. אבל מ"מ מקום טהרה הוא ויפה הם עושות.

27. Machzor Vitry (Compiled by R. Simcha, 11th century)

There are women who refrain from entering shul while they are in *niddah*, but this is unnecessary. Because for what reason? If it's because they think the synagogue is like the Mikdash, even after they go to the *mikveh* it wouldn't be sufficient because they have not brought the proper offerings, and if one entered the Mikdash without the proper offerings even if one immersed, she would be punished by *karet*. And if it's not like the Mikdash, then she should be able to enter no matter what! And we are all impure through emissions and contact with impure objects and still enter synagogue. Therefore, the synagogue is not like the Mikdash and they may enter. But nonetheless, the synagogue is a pure place and it is a proper practice.

28. Models of Purity and Sanctity: Ashkenazic Women in the Synagogue, Rabbi Professor Jeffrey Wolf

not to forsake pure fear of Him for any other belief, and to adhere to His Holy Torah with all our heart and soul. *He sprinkled some of their blood on the pillars of the Holy Ark so as to evoke their memory before the One-and-Only Everlasting King. And he said: "May this blood expiate all my transgressions!" (Ps. 50:23)* [Emphasis mine—JRW]

In this embellished version of the story the Temple/Synagogue imagery is much more tangible. Isaac announces his intention to bring a sin-offering⁷⁴ in expiation of his involuntary baptism. That sacrifice, *horribile dictu*, was made up of his two minor children. The place, however, wherein it was carried out was the synagogue. The description of the deed is laden with Temple imagery, especially as regards the ritual slaughter of the children and the sprinkling of blood upon the curtain of the Holy Ark. This action, perhaps more than any other, summons up images of the expiation of the Holy Temple on the Day of Atonement, as described in the book of Leviticus (4:27–35) and in the Mishnaic tractate, *Toma* (V, 3–5). The exclusive association of those rituals with the Temple in Jerusalem, clinches the identity between it and the synagogue, in the eyes and heart of the reader.

By this point, it should be clear that the Temple/Synagogue nexus was a definite part of the religious consciousness of medieval Ashkenazic Jewry.⁷⁵ Hence, in addition to the legal/consuetudinary factor, we can point to this equation as a critical factor in the religio-emotional consciousness which supported the banning (or avoidance) of the synagogue by menstruants, despite its halakhically problematic nature.⁷⁶

4. Menstruation as a unique consideration

We are left, however, with a final (and critical) quandary. If the synagogue was perceived as a Temple substitute in a very concrete sense, why were only menstruants excluded? Why not, as Rashi himself asked, others who were also ritually impure? For example, there still existed a tradition which banned men who had had a seminal emission from entering the synagogue before ritual immersion. Yet this rule was observed more in the breach than in practice.⁷⁷ Why were women singled out?

The present state of the research on the status of medieval Jewish women, and the anthropology of popular taboos prevents us from offering a decisive explanation. It is possible, however, to briefly suggest some factors which may have played a role here, as possible venues for future research. First of all, the powerful obligation of men to worship in a public service, alongside the less emphasized obligation of women to do so, may have abetted the dual inclusion of impure men and the exclusion of menstruants from the synagogue.⁷⁸ At the same time, the glaring restriction of the traditional ban on the menstruant to the days in which she actually experiences a blood flow suggests a different consideration. As has been seen, halakhically there is no difference between the days of *niddah* and the so-called 'white days'.⁷⁹ However, emotionally speaking, there is every reason to suspect that what lay behind this distinction was not legal logic but some form of primal blood or danger taboo which here found expression.⁸⁰ Investigation of this possibility will no doubt